

Motion till riksdagen 2009/10:C231

av **Christer Engelhardt (s)**

Sms-lån

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sms-lån.

Motivering

I en dom den 25 juli 2007 lämnade Marknadsdomstolen yrkandet om information i marknadsföringen kring sms-lån utan bifall. Marknadsdomstolen menade att krediter av den typ som sms-låneföretag marknadsför är en förhållandevis ny företeelse på den svenska marknaden. Marknadsdomstolen sa samtidigt att det kan finnas behov av att framdeles utvidga informationskravet enligt konsumentkreditlagen vad avser denna nya typ av krediter, detta särskilt med beaktande av den teknikutveckling som förekommer på området. Marknadsdomstolen menar att en sådan utvidgning i första hand bör ankomma på lagstiftaren.

Jag instämmer i att sms-lånen är en förhållandevis ny företeelse på den svenska marknaden. Men de har nu funnits i flera år. Dessutom har de senaste årens tekniska utveckling skapat ytterligare förutsättningar för den här typen av korttidskrediter. Antalet företag som erbjuder denna form av krediter ökar ständigt. Flera rapporter, bland annat från Konsumentverket och Kronofogdemyndigheten, visar att sms-lånen är förenade med ett antal problem, framför allt för svaga konsumentgrupper, unga vuxna och redan skuldsatta.

Siffror från Kronofogdemyndigheten under sensommaren i år (2009) visar att antalet obetalda sms-lån fortsätter att öka. Mitt hemlän Gotland är det län där ökningen är som störst. De unga i åldern 18–35 år står för drygt hälften av de obetalda sms-lånen. Men ökningen börjar nu även att synas bland de äldre där ökningen nu är som störst.

Förra året (2008) var det fler män än kvinnor som hade obetalda sms-lån. Men nu står kvinnor för 56 procent av dessa. Det är uppenbart att sms-lånen

Fel! Okänt namn på

blivit en motorväg in i skuldfällan och att det nu även börjar genomsyra hela den svenska befolkningen.

Möjligheten att låna pengar via sin mobiltelefon eller dator utan kreditprövning och säkerhet är ett växande problem. Lånen är dessutom förenade med mycket höga avgifter och räntor. De som inte kan betala tillbaka lånen måste ofta ta nya lån för att täcka det första och hamnar på så sätt i en skuldfälla. Många får betalningsanmärkningar på grund av obetalda sms-lån, vilket medför att man får svårigheter att skaffa bostad, telefonabonnemang eller anställning eller att ta andra lån.

Jag anser att riksdagen genom ett tillkännagivande bör ge regeringen i uppdrag att se över reglerna för denna nya typ av korttidskrediter. Konsumentkreditlagens krav på kreditprövning, på att lämna information i marknadsföringen och på skriftliga kreditavtal gäller t.ex. inte för dessa krediter. Bestämmelserna i konsumentkreditlagen är inte anpassade till de senaste årens teknikutveckling.

Våren 2008 antogs ett nytt konsumentkreditdirektiv. Jag är medveten om att justitieministern har uppgett att frågan om särskild lagstiftning för sms-lånen ska behandlas inom ramen för det arbete som pågår inom Justitiedepartementet med att genomföra direktivet i svensk rätt. Mig veterligen är direktivet inte tillämpligt på kreditavtal som avser ett sammanlagt kreditbelopp under 200 euro. Och det är inte heller tillämpligt på kreditavtal enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom tre månader och för vilka endast obetydliga avgifter ska betalas.

Jag är rädd för att genomförandet av direktivet drar ut på tiden och att sms-lånen i detta faller igenom enligt direktivets formulering. Så länge det får fortgå enligt dagens system så kommer allt fler att hamna i skuldfällan. Mot denna bakgrund anser jag att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att undantagen i konsumentkreditlagen när det gäller kraven på kreditprövning, information och skriftliga avtal tas bort. Lagförslagen bör också omfatta regler om kraftigare sanktioner mot de kreditföretag som inte uppfyller kravet på kreditprövning vid bland annat sms-lån.

Stockholm den 21 september 2009

Christer Engelhardt (s)